

90 LAT TEMU ZMARŁ ZAŁOŻYCIEL MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU STRZELECKIEGO

Monsieur **Daniel Mérillon**

Président Fondateur Union Internationale de Tir

Założyciel oraz Prezes w latach 1907-1925:

Międzynarodowego Związku Narodowych Federacji i Stowarzyszeń Strzeleckich, a następnie *Międzynarodowego Związku Strzeleckiego*

„RES NON VERBA”

Daniel Mérillon

29 VI 1852 r. Bordeaux – 23 VIII 1925 r. Nontron

Wielki syn ziemi francuskiej, akwitańczyk.

Daniel Pierre François Mérillon jest postacią niezwykłą. W historii światowego sportu zapisał się jako pierwszy prezes Międzynarodowego Związku Strzeleckiego (U.I.T.), którym kierował od początku jego utworzenia w 1907 roku. To dzięki jego inicjatywom sport strzelecki zyskał należną pozycję międzynarodową oraz wzmocnił istniejące związki narodowe lub zapoczątkował ich organizację w wielu krajach. Po zakończeniu I wojny światowej przystąpił do odbudowy kontaktów sportowych oraz zapoczątkował odnowienie międzynarodowej strzeleckiej federacji. Nastąpiło to w dniu 16 kwietnia 1921 roku, w Paryżu; z udziałem zagranicznych delegatów. Jak wiemy, Polskę reprezentowali dr Kazimierz Dłuski oraz płk Adam Koc. Wielką zasługą Daniela Merillona było zapoczątkowanie współpracy U.I.T. z Międzynarodowym Komitetem Olimpijskim. Od tego czasu (r. 1921), U.I.T. miało decydujący wpływ na regulaminy strzelań podczas Igrzysk Olimpijskich oraz sam przebieg konkurencji – co stało się widoczne przy okazji organizacji Igrzysk VIII Olimpiady w Paryżu, w 1924 roku.

Przypominając sylwetkę założyciela Międzynarodowego Związku Strzeleckiego w dziewięćdziesiątą rocznicę śmierci nie można pominąć jego osobistych związków z ruchem olimpijskim. Uprawiał czynnie strzelectwo. Reprezentował Francję w konkurencjach strzeleckich rozgrywanych podczas Igrzysk IV Olimpiady w 1908 roku, w Londynie oraz podczas Igrzysk V Olimpiady w 1912 roku, w Sztokholmie. Najlepszy wynik uzyskał podczas swego startu w Londynie. W konkurencji strzelania z karabinu wojskowego na dystansach 200, 500, 600, 800, 900, 1000 Yardów, wraz z Zespołem Francji zajął IV miejsce. Daniel Mérillon był także politykiem, postacią mającą doniosły wpływ na życie publiczne we Francji przelomu XIX i XX wieku. Szczególnie na obszar obejmujący prawo oraz dział kultury fizycznej i przysposobienia wojskowego, ze szczególnym uwzględnieniem gimnastyki oraz strzelectwa. Jego wcześniejsze związki z ruchem olimpijskim można zaobserwować czytając sporządzone pod jego kierunkiem sprawozdanie z organizacji i przebiegu Igrzysk II Olimpiady w Paryżu, w 1900 roku (był głównym delegatem do spraw ćwiczeń fizycznych i sportu). Ponadto był również w Komitecie organizacyjnym Igrzysk w 1924 roku, gdzie równolegle organizowano Mistrzostwa Francji oraz Mistrzostwa Świata U.I.T. Zawodowo związany był z prawem (adwokat od 1872 r.). Zwieńczeniem jego kariery w tym zakresie jest stanowisko adwokata przy sądzie kasacyjnym, a następnie prokuratora generalnego (1917). Jest pierwszą osobą we Francji, której nadano tytuł *Honorowego Prezesa Sądu Kasacyjnego*.

W latach 1878-84 był radnym, a następnie parlamentarzystą – deputowanym do francuskiego zgromadzenia narodowego w latach 1885-89.

Jego rodzicami byli sędzia Trybunału Handlowego w Bordeaux Jean Auguste Jean alias Mérillon Menginou → wł. Jean Auguste Menginou (1795-1867) oraz jego druga żona (był wdowcem) poślubiona w 1837 roku Jeanne Louise Ninette Pelauque-Bérait (1812-1894). Miał brata (Jean Mérillon 1851-1924) działającego w branży winiarskiej (broker), zamilowanego malarza akwarelistę i melomana oraz dwie przyrodnie siostry: Louise Mérillon oraz Marie Mérillon (ur. w 1831r., po mężu: Seignouret). Wiadomo też że, pierwsza żona jego ojca, Maria Luise Debasse zmarła w 1831 roku.

W marcu 1886 roku zawarł związek małżeński z Cécile Marcihaud de Bussac. Małżeństwo miało dwójkę dzieci, córka: Geneviève Mérillon Ginette (1887-1962) oraz syn: Pierre-Henri Marie Jean Mérillon (15 VIII 1894 Paris -14 VI 1963 Meudon) – odznaczony orderem oficerskim Legii Honorowej oraz Krzyżem Wojennym (1914-1918).

Był prezesem Związku Towarzystw Gimnastycznych we Francji oraz Prezesem Honorowym Towarzystwa Gimnastycznego i Strzeleckiego w Bordeaux. Daniel Mérillon był członkiem istniejącej od 1905 roku, Akademii Sportu w Paryżu. W 1886 roku został wybrany Prezesem nowoutworzonego (z jego inicjatywy) *Związku Narodowego Towarzystw Strzeleckich we Francji* (L'Union Nationale des Sociétés Tir de France), przekształconemu następnie w *Związek Towarzystw Strzeleckich Francji* (Union des Sociétés de Tir de France), któremu przewodniczył do końca swego życia.

Opublikował książki i sprawozdania (lub je współtworzył) z dziedziny prawa, przysposobienia wojskowego, kultury fizycznej oraz związane bezpośrednio ze strzelectwem. Wniósł duży wkład w tworzenie statutów francuskiego związku strzeleckiego oraz federacji międzynarodowych. Posiadał wiele odznaczeń krajowych i zagranicznych (monarchie: Belgii, Szwecji i Holandii); Ojczyzna nadała mu m. in. Krzyż Wielki Oficera Legii Honorowej.

Związki z Polską: przełomowym wydarzeniem dla narodzin współzawodnictwa sportowego w strzelectwie było otrzymanie przez Polskie Ministerstwo Spraw Wojskowych listu adresowanego do Związku Strzeleckiego. List wystosował osobiście Daniel Merillon – przewodniczący Związku Towarzystw Strzeleckich we Francji. Było to zaproszenie do wzięcia udziału w Kongresie Międzynarodowego Związku Strzeleckiego oraz projekt *Statutu* Strzeleckiego Związku Międzynarodowego. Oto ów list po przetłumaczeniu:

„Listem ze stycznia 1920 r. zawiadomłem Pana (Was) o deklaracji wznowienia Związku Międzynarodowego Strzelca, składającego się ze wszystkich federacji, przyjmujących nowe statuty i że zbiorę w najbliższym czasie ich delegatów.

Zebranie to zostało opóźnione z powodu zarzutów, uczynionych przez kilka federacji krajów neutralnych, dla których wykluczenie bezpośrednie i imienne krajów centralnych wydało się środkiem zbyt ostrym.

Można w istocie znieść w statutach klauzulę, odnoszącą się bezpośrednio do niektórych narodów, z pewnością jednak powinny one pozostać w każdym razie poza obrębem Związku.

Faktem dominującym pozostanie ta okoliczność, iż Towarzystwa i Wielkie Federacje Strzeleckie są ukonstytuowane we wszystkich krajach w celu używania broni wojennej pod władzą i pod kontrolą rządów, nie mogą więc istnieć bez tej zależności. Otóż pewna ilość rządów powzięła w myśl traktatów międzynarodowych zobowiązania formalne, niezezwalające w ich terytoriach na tworzenie się Tow. Strzeleckich, posługujących się bronią wojenną.

Pewnym więc jest, że narody takie nie mogłyby brać udziału w Związku Międzynarodowym inaczej, jak w postaci stowarzyszeń tajnych, sprzecznych z prawami danego kraju, co jest właściwie negacją naszego wielkiego Związku. Wystarczy więc dać takie wyjaśnienie w statutach, aby usprawiedliwić nieobecność krajów centralnych i usunąć zarzuty naszych przyjaciół neutralnych.

Wysyłam więc, załączając 1 egzemplarz nowych statutów, nie tylko do Anglii, Włoch, Belgji, St. Zjednoczonych Ameryki, Grecji i Francji, lecz i do wszystkich narodów, które należały do dawnego Związku, z wykluczeniem tych, które nie mogą posiadać Związków Strzeleckich, zaproszenie na Kongres, który odbędzie się w kwietniu 1921 r. i będzie miał za zadanie uświęcenie, (lub stwierdzenie) uchwalenie ostateczne statutów, wyznaczenie siedziby odbudowanego Związku, mianowanie biura i ustalenie miejsca przyszłego festynu międzynarodowego Strzelca.

Kongres ten odbędzie się w Paryżu w sobotę dnia 16 kwietnia o godz. 15-ej w siedzibie „Związku Tow. Strzeleckich Francji”, rue de Provence 46.

Zechce Pan wyznaczyć za pośrednictwem Waszego Stowarzyszenia swych delegatów do Związku Międzynarodowego, a co najmniej na Kongres i dać nam znać jak najprędzej o tych nominacjach.

Ponieważ konieczna jest Wasza reprezentacja, może Pan w każdym razie delegować na to posiedzenie delegata z pośród swych ziomków, zaopatrzonego w Wasze pełnomocnictwa.

Zechce przyjąć Kochany Kolega zapewnienia mych serdecznych uczuć.

Przewod. Zw. Tow. Strzel. Francji

(-) Daniel Merillon

Wielki Oficer Legji Honorowej

Znak Polski — Międzynarodowego
Związku Strzeleckiego.

Odpowiedź na list została wysłana i przytaczamy ją dosłownie:

„Zarząd Główny Tow. Związek Strzelecki w Warszawie.

Do Przewodniczącego Związku Tow. Strzeleckich we Francji pana Daniela Merillon, Wielkiego Oficera Legji Honorowej.

Paryż , Rue de Provence 46.

W odpowiedzi na zaproszenie otrzymane za pośrednictwem naszego Pana Ministra Wojny, za które serdecznie dziękujemy, mamy zaszczyt zakomunikować W Panu, że Związek Strzelecki Rzeczypospolitej Polskiej wzię udział w kongresie dn. 16 kwietnia b. r. w Paryżu, na którym ma być rozważony i ostatecznie przyjęty projekt przysłanego nam statutu.

Prosimy o zakomunikowanie nam odwrotnie, czy termin 16/IV jest ostateczny, abyśmy mogli poczynić odpowiednie przygotowania.

W załączeniu przesyłamy egzemplarz statutu Związku Strzeleckiego Rzeczypospolitej Polskiej i broszurę: „Obrona Ojczyzny”.

Sekretarz Główny

Prezes

(-) T. Niedzielski

(-) W. Sieroszewski

Na wspomniany już Kongres) wyznaczonych delegatów: ze strony Związku Strzeleckiego – **dr Kazimierz Dłuski**; ze strony Ministra Wojny – **podpułkownik Adam Koc**. Kongres rozpoczął swe obrady w dniu 16 kwietnia 1921 roku o godz. 15. Miejscem obrad była siedziba Związku Towarzystw Strzeleckich Francji. Następujące kraje były reprezentowane przez swych delegatów: Francja, Anglja, Stany Zjednoczone, Belgja, W łochy, Portugalja, Hiszpanja, Holandja, Szwajcarja, Grecja, Czecho-Słowacja, Monaco, Japonja i Polska. Ponadto (w drugim charakterze) również za pośrednictwem delegatów ministerium wojny (Francja, Polska, Stany Zjednoczone, Hiszpanja, Japonja, Portugalja). Porządek obrad zaproponowany przez „Przewodniczącego prowizorycznego” (Daniel Mérillon) obejmował następujące punkty:

1. Rekonstrukcja Międzynarodowego Zw. Strzeleckiego,
2. Dyskusja i ostateczne uchwalenie statutu,
3. Wybór biura,
4. Wyznaczenie krajów, w których odbędą się najbliższe międzynarodowe matche.

W punkcie pierwszym jednogłośnie uchwalono zasadę rekonstrukcji. W tym miejscu zacytujmy fragment obrad:

„Delegat polski oświadcza, że kraj jego jest za rekonstrukcją Związku Międzynarodowego, sam zaś uważa Związki Strzeleckie za wielką szkołę patriotyzmu, a ich zrzeszenie międzynarodowe za najlepszy środek utrzymania przyjacielskich stosunków między krajami”.

W punkcie drugim jednogłośnie przyjęto protokół rekonstrukcji na podstawie statutów. Warto uwypuklić, że trzynastcie federacji strzeleckich następujących narodów: Anglja, Belgja, Hiszpanja, Stany Zjednoczone Ameryki, Francja, Grecja, Holandja, Włochy, Monaco, Polska, Portugalia, Szwajcarja i Czechosłowacja uchwałyły m.in. treść fundamentalną, która zaważyła na dalszej pracy U.I.T.

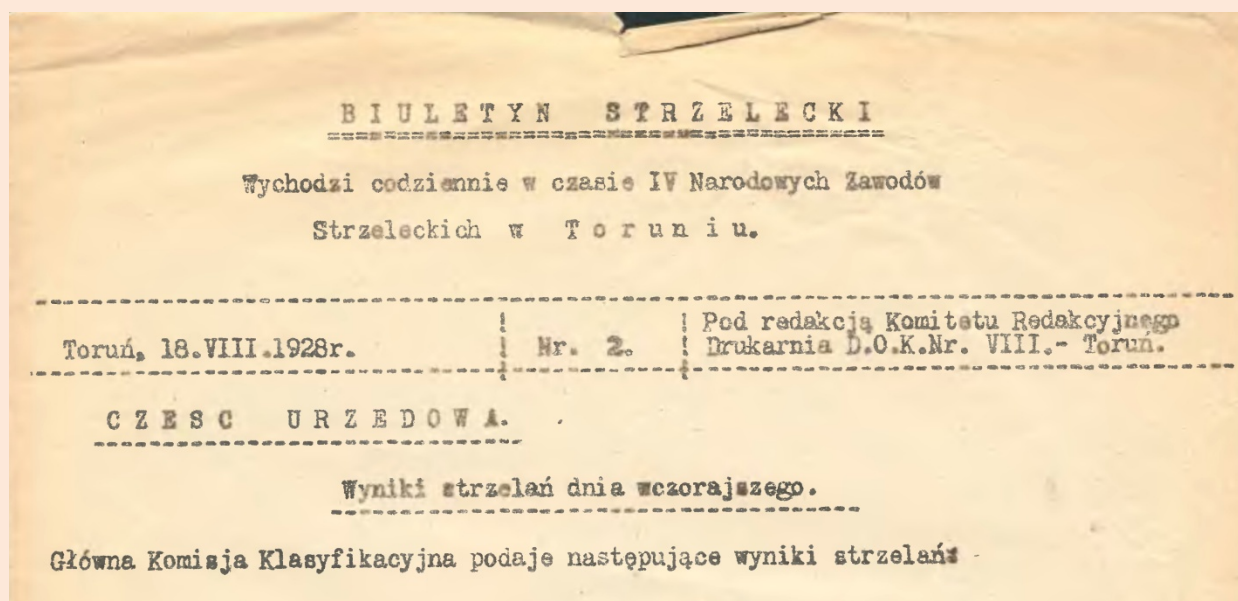
Cel i skład Związku.

Art. 1. Międzynarodowy Związek Narodowych Federacji i Stowarzyszeń Strzeleckich, założony w 1907 roku, zostaje odnowiony pod nazwą, „Międzynarodowy Związek Strzelecki”. Związek ma za zadanie stworzenie węzłów braterstwa między wielkimi federacjami strzeleckimi wszystkich zaprzyjányionych narodów.

- 1) *Przez odnowienie pomiędzy niemi stałych stosunków dla wymiany myśli, a to w celu rozwoju wspólnego dzieła.*
- 2) *Przez zapewnienie zaprosin i udziału w wielkich zawodach międzynarodowych strzeleckich.*
- 3) *Przez podtrzymywanie wielkich matchów międzynarodowych, istniejących od 1897 roku i kierowanie niemi.*
- 4) *Wogóle przez użycie wszelkich środków, któreby zachęcały i dopomagały do stworzenia i zacieśnienia pomiędzy strzelcami węzłów serdecznego koleżeństwa, opartych na miłości ich własnej ojczyzny i szacunku dla cudzej.*

Obecność delegatów z Polski wniosła wiele dobrego; uchwalono kompromisowy wniosek dr K. Dłuskiego, że Federację Strzelecką tworzą państwa reprezentowane na kongresie, a nowe zgłoszenia mogą być przyjmowane większością $\frac{2}{3}$ głosów. Entuzjastycznie przyjęto także jego propozycję: złożenia wieńca na grobie nieznanego żołnierza (uroczystość miała miejsce nazajutrz, 17 kwietnia; dr K. Dłuski wygłosił na niej pełne entuzjazmu przemówienie). Następnie kongres rozwiązano, a w jego wyniku Prezes Francuskiego Związku Strzeleckiego p. Daniel Merillon został wybrany Prezesem Międzynarodowej Federacji Strzeleckiej. Podczas obrad Kongresu wyznaczono na nim miejsce i organizatora zawodów międzynarodowych (MŚ w 1921 r.) – Lyon we Francji; ponadto zajęto stanowisko w „kwestji olimpijskiej” wyznaczając dwóch delegatów na Kongres MKOL: zostali nimi Daniel Mérillon (z prawem zastępstwa) oraz dr Ribaucourt.

Po śmierci Daniela Mérillon’a Związek Strzelecki w Polsce uczcił jego osobę podczas IV Narodowych Zawodów Strzeleckich w Toruniu, w 1928 roku. Jedna z konkurencji karabinowych została nazwana jego imieniem.

Strzelanie C. Nr. 3.

IMIENIA PANA DANIELA MERILLON.   SERJE NIEKARTONOWE.

Odległość 200 mtr.   nagrody po jednej na 10 uczestników.

1.	Kpt. MARCHEWA Mich.	106	C.S.S.	132	na 10 serji
2.	" JASTRZEBSKI Wacł.	67	C.S.S.	127	" 10 "
3.	" PAŁOSZ Feliks	143	C.S.S.	105	" 10 "

Strzelało 11 strzelców.

SERJE KARTONOWE

Odległość 300 mtr.

1.	Plut. MARYNIAK Wład.	67	C.S.S.	4	2 serje
2.	Kpt. JASTRZEBSKI	108	C.S.S.	4	2 "

Strzelało 6 strzelców.

. Pamiątkowy medal wydany w 1928 roku przez **Związek Francuskich Towarzystw Strzeleckich** z okazji oddania do użytku zmodernizowanej strzelnicy w Versailles pod Paryżem - od tej chwili *Strzelnicy Narodowej*.

W 2014 roku okazało się, że i w obecnych czasach Daniel Merillon byłby znów niezmiernie potrzebny. Tylko człowiek tak wielkiego formatu (działacz strzelectwa oraz wybitny prawnik) mógłby skutecznie walczyć o zachowanie tego pięknego zabytku architektury sportowej. Ta arena strzeleckiej rywalizacji, pamiętająca Igrzyska VIII Olimpiady z 1924 roku; istniejąca w tym miejscu już w czasach formowania się nowożytnego strzelectwa w XIX-to wiecznej Francji wymagała pilnego ratunku przed likwidacją - jest to już jednak zupełnie inna historia...

LE GAULOIS, PAR ÉMILE LAPORTE (1884).

Rodzinne miasto Bordeaux uczciło swego Obywatela nazywając jego imieniem jeden z placów, a U.I.T. oraz ISSF zamieściło o nim wzmianki m. in. w swych jubileuszowych publikacjach książkowych, dotyczących historii międzynarodowego strzelectwa. Tekst powstał w dziewięćdziesiątą rocznicę śmierci, twórcy potęgi strzelectwa.

Tekst i opracowanie © 2011-2015: *Marian Ożóg - Małopolski Związek Strzelectwa Sportowego w Krakowie*

Źródła fotografii oraz prawa autorskie – **PZSS © 2011-2015**, ponadto archiwum autora lub zgodnie z poniższym wykazem:

1. Fot.

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

<http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b90206710.r=M+Merillon%2C+pr%C3%A9sident+des+Soci%C3%A9t%C3%A9s+de+tir+de+France.langFR>

2. Fot.

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

<http://www.geneanet.org/gallery/file/1/80/93/4200920/medium.jpg>

3. Medal

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

http://www.comptoir-des-monnaies.com/images/products/big/62235_daniel-merillon-president-ustf-medaille-avers.jpg

http://www.comptoir-des-monnaies.com/images/products/big/62235_daniel-merillon-president-ustf-medaille-revers.jpg

4. Fot.

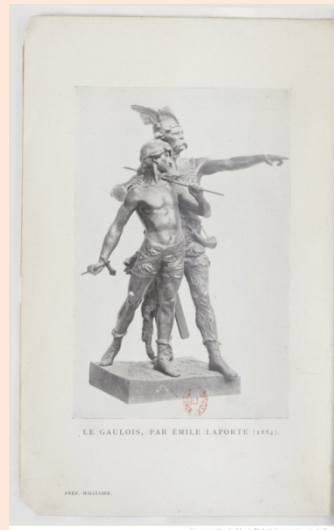
Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

<http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b90550430.r=M+Merillon%2C+Procureur+G%C3%A9n%C3%A9ral+de+la+Cour.langFR>

5. Drzewo genealogiczne Daniela Merillon'a według **Hubert AUSCHITZKY** © (właściciel praw autorskich) na podstawie:

<http://gw.geneanet.org/auschitzky?lang=fr;p=pierre+francois+daniel;n=merillon>

6. Fot. « Galijczycy »

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

<http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k65490699/f8.image.r=Merillon,%20Daniel.langEN>

6. Medal

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich:

<http://www.ebay.pl/itm/66467-Union-des-Societes-de-Tir-de-France-Medaille-/141448215132?hash=item20eef87a5c>

7. Fot.

Pierwotne źródło fotografii, właściciel praw autorskich: <http://www.livre-rare-book.com/v4/book/5472636/43390/fr>

